

Udskriftsdato: 14. december 2025

FOU nr 1987.135 (Gældende)

Annoncering om skattereform

Ministerium: Folketinget

Annoncering om skattereform

Et folketingsmedlem klagede for Fremskridtspartiet over en annonce, som Ministeriet for Skatter og Afgifter havde indrykket i dagspressen med overskriften »146 MANDATER BAG SKATTEREFORMEN«.

(J. nr. 1987-108-220).

Annoncen, som blev indrykket i landets aviser den 5. januar 1987, havde følgende ordlyd:

»Begrebet skat har aldrig været populært og bliver det heller aldrig. Det er let at forstå.

Men både stat, amter og kommuner er nødt til at have indtægter. Vort samfundssystem er lagt sådan til rette, at det offentlige er blevet pålagt en række opgaver. De koster penge.

Det offentlige kan kun få indtægter via skatter og afgifter. Det er på den måde, borgerne bidrager til den fælles husholdning.

Her i 1987 træder skattereformen i kraft. Den blev aftalt i sommeren 1985 mellem de fire regeringspartier, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre. Svarende til 146 af Folketingets 179 mandater.

Nogle af hovedformålene med skattereformen er

- at modvirke skattetænkning
- at fremme den private opsparing
- at sænke marginalskatten
- at forbedre børnefamiliernes vilkår

Omlægningerne af skattesystemet blev beregnet til at give en lettelse i de direkte personskatter på ca. 5,5 mia. kr. Blandt andet ved, at der til hvert barn under 18 år ydes et kontant tilskud på 5.000 kr. om året. Det står ikke på skattekortet, men det er en meget væsentlig del af skattereformen. Beløbet udbetales med 1.250 kr. i kvartalet, første gang 1. juli 1987.

I 1987 har det været nødvendigt for næsten alle amter og kommuner i landet at forhøje skatterne, så de samlede skattelettelser er blevet mindre end oprindelig tænkt. Men skatterne ville være blevet væsentligt højere, hvis vi bare var kørt videre med det gamle system. Den totale skat - når børnefamilieydelsen regnes med - er sat ned.

Det nye skattesystem er blevet kaldt kompliceret. Alle skattesystemer er komplicerede. Det var vort gamle system også. Vi havde bare efterhånden vænnet os til det efter mange års brug.

Der er nu et helt år til at sætte sig ind i skattereformens nye begreber. For der er jo først brug for dem, når selvangivelsen om et år skal skrives.

1987 er år 1 efter skattereformen. Den får os stadig ikke til at elske at betale skat. Men vi skulle gerne nå at lære den så godt at kende, at vi kan se, det er en virkelig god reform. Med 146 mandater bag sig i Folketinget.

Med venlig hilsen og godt nytår Ministeriet for Skatter og Afgifter

Husk, at selvangivelsen i år skal udfyldes efter de gamle regler! «

Fremskridtspartiet gjorde gældende, at annoncen ikke indeholdt en saglig orientering, men udtrykte et politisk budskab. Der var derfor efter Fremskridtspartiets opfattelse tale om »misbrug af Statens Informationstjeneste og den pligt, myndighederne har til at informere«.

Det fremgik af en udtalelse, som jeg i anledning af klagen indhentede fra Ministeriet for Skatter og Afgifter, at Statens Informationstjeneste ikke havde været involveret ved udarbejdelsen af den omhandlede annonce, men Informationstjenesten havde deltaget i et forberedende møde om den informationskampagne, som skulle iværksættes om skattereformen, og som annoncen markerede indledningen på. Informationstjenesten ville endvidere blive inddraget ved udarbejdelsen af kommende informationsmateriale.

Jeg udtalte herefter følgende i en skrivelse til klageren:

»På baggrund af oplysningerne om, at Statens Informationstjeneste ikke har været involveret ved udarbejdelsen af den konkrete annonce, går jeg ud fra, at spørgsmålet om misbrug af Statens Informationstjeneste er bortfaldet.

Tilbage står spørgsmålet om udformningen af annoncens tekst.

Regler om (bl.a.) statslige myndigheders informationsvirksomhed er fastsat i Finansministeriets cirkulære nr. 129 af 30. juni 1978 om Statens Informationstjeneste og om statslige myndigheders informationsvirksomhed.

Cirkulæret indeholder imidlertid ikke bindende retsforskrifter om den statslige informations indhold, som bestemmes af den enkelte myndighed.

I betænkning nr. 787 (1977) om udvidet statslig informationsvirksomhed om love m.v. er det på s. 51 anført, at informationen bør fremtræde i en objektiv og neutral form, hvormed der først og fremmest stilles krav om, at der »ikke i forbindelse med informationen sker nogen form for reklame for retsforskriften og dermed for den myndighed eller de politiske partier, som har udstedt eller vedtaget den pågældende lov«.

Der er ikke i lovgivningen i øvrigt fastsat bindende regler om informationens indhold.

En bedømmelse af det rejste spørgsmål om annoncens indhold må derfor ske ud fra friere, retligt prægede overvejelser.

Ved min vurdering af, om jeg bør tilkendegive en opfattelse af spørgsmålet på dette grundlag, finder jeg at burde tage den foreliggende sags karakter i betragtning. Sagen er efter min opfattelse af en vis »politisk karakter« forstået på den måde, at spørgsmålet om annoncens indhold tidligere har været forfulgt i det politiske ansvars sædvanlige former - gennem spørgsmål til ministre dels fra forskellige folketingsmedlemmer, dels fra Folketingets Skatte- og Afgiftsudvalg.

Når jeg finder, at denne omstændighed bør tillægges vægt - i et tilfælde som det foreliggende, hvor en stillingtagen ikke kan ske alene på grundlag af traditionelle juridiske synspunkter - har det sammenhæng med den generelle betragtning, at ombudsmandsembedets funktionsdygtighed og anerkendelse i væsentlig grad bygger på den almindelige tillid til ombudsmandens politiske neutralitet. Denne tillid forudsætter, at det søges undgået, at ombudsmanden placeres som led i en politisk konflikt mellem på den ene side Folketinget eller dele heraf og på den anden side regeringen eller et medlem af denne. Jeg henviser herved til Folketingets Ombudsmands beretning for Året 1973, s. 68, 1978, s. 12, 1981, s. 9, 1982, s. 8-9, samt til Dansk Statsforfatningsret II af Alf Ross (1980), s. 799.

På den baggrund finder jeg ikke i en sag som den foreliggende at burde tilkendegive nogen selvstændig mening om de krav, der bør stilles til den statslige informationsvirksomhed og i den forbindelse til den omhandlede annonces indhold.

...«